

ROLNIK

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy“.

Rok I.

Nowemiasto, dnia 8. grudnia 1927.

Nr. 44.

Kółkom Rolniczym pod rozważę.

Jak przygotowywać i prowadzić zebrania Kółek Rolniczych?

Kółko Rolnicze, ogólnie powiedziawszy, ma na celu podniesienie rolnictwa we wszystkich gałęziach, jakoteż organizowanie życia rolników w gminie. By dopiąć tego celu, Kółko spełnia liczne zadania, o których tutaj nie będę mówił.

W każdym razie, by mogło Kółko należycie pracować, musi mieć wielu członków czynnie popierających tę organizację. Wniosek stąd: do Kółka Rolniczego winni należeć wszyscy rolnicy zamieszkali w rejonie, bez różnicy posiadanych morgów. W gromadzie bowiem jest siła. Obowiązkiem członków jest jednakże, między innymi, brać udział w zebraniach i naradach Kółka Rolniczego.

Jeżeli rolnicy interesują się Kółkiem i pragną mieć korzyści z należenia do Kółka, to starają się wybierać taki Zarząd, który pracę rzeczowo poprowadzi. Zdążam do tego, że osią, dookoła której obraca się praca w Kółkach Rolniczych jest zarząd tego Kółka. Jeśli zarząd składa się z rolników świadomych swojego zadania i świątłych ludzi, a w dodatku chętnych, to jest on w możności prowadzić Kółko sprawnie i z życiem, ku zadowoleniu ogółu. Jaki Zarząd bowiem, taka praca Kółka.

Jak Zarząd ma spełnić obowiązki i przygotowywać zebrania?

W ogólności Zarząd winien spełniać swoje czynności stosownie do regulaminu, między innymi: czuwać nad wykonaniem uchwał zebrania, dbać o rozwój Kółka i co do liczby członków i co do funduszy, zwoływać zebrania stałe, w jakimś oznaczonym lokalu, układać plan działania na przyszłość, opracowywać przedmioty do rozmowy albo pogadank na najbliższe zebranie,

oraz układać program zebrania Kółka. Dlatego Zarząd winien zbierać się regularnie na posiedzenia zwoływane raz na miesiąc i to niedługo przed każdym zebraniem Kółka Rolniczego.

Tak! Świątelnym Zarządzie, jeśli jesteś świadomy swojej odpowiedzialności, jeśli chcesz zasłużyć się Kółku Rolniczemu i ogółowi, jeśli chcesz pracować poważnie, przestań być beczynnym. Ile jest Kółek Rolniczych na Pomorzu, które prowadzą pracę w Kółkach zgodnie z przepisami? Oj, niewiele! Zatem popraw się Zarządzie, a zapewne ruszy z miejsca praca w Kółku i liczniejsze będą zebrania.

Jak prowadzić zebrania Kółka Rolniczego?

Wszelkim zebraniom musi przyświecać pewna celowość! Bo zejść się po to, by gadać bezplanowo i nie stanowić żadnych uchwał — to szkoda czasu. Zebranie bowiem musi mieć zawsze ściśle określony program. Program taki winien Zarząd wspólnie zestawić.

Zatem rolniku, gdy będziesz czytać te uwagi na czasie, weź je pod rozważę. Porusz je na najbliższym zebraniu, lub jeśli jesteś członkiem leniwego Zarządu, postaraj się, by odbyło się takie zebranie Zarządu jeszcze w tym miesiącu.

Dla przykładu podaję plan zebrania Kółka Rolniczego na miesiąc grudzień, jaki winien być zawsze opracowywany przez Zarząd na zwołanem w tym celu posiedzeniu:

Zagajenie.

1. Odczytanie ostatniego protokołu.
2. Sprawozdanie z czynności Zarządu.
3. Odczytanie Okólników P. I. R. i P. T. R. i różnych ofert.
4. Pogadanka „Żywnienie bydła w zimie“.
5. Zamówienie nawo:ów sztucznych i wapna.
6. Urządzenie wycieczki do obór Kółka Hodowlanego.
7. Wolne wnioski.

Przy układaniu programu zebrania należy uwzględnić najpierw drobne sprawy, a potem ważne.

Postępując zgodnie z programem Prezes Kółka otwiera zebranie, stwierdzając ilu jest obecnych członków i odczytuje porządek zebrania. Po odczytaniu planu zapytuje, czy kto z obecnych zmieni, lub ewentualnie uzupełni program posiedzenia. Gdy nikt nie zabiera głosu, prosi sekretarza o odczytanie ostatniego protokołu.

Odczytywanie protokołu jest bardzo ważne, bo jest to pewnego rodzaju kontrola zebranych nad pracą Zarządu, jakoteż wymagają tego przyjęte zwyczaje.

W czasie przyjęcia do wiadomości protokołu, winien on być podpisany przez prezesa i sekretarza, a odpis jego odesłany do P. T. R.

Następnie prezes, lub sekretarz odczytuje, względnie podaje w kilku słowach treść zasadniczą okólników i nadesłanych listów. Uważam, że lepiej nie odczytywać dosłownie okólników, co całość jest nie potrzebna, nie zawsze łatwa do zrozumienia i zapamiętania, a w dodatku długie czytanie monotonne nuży rolników i działa nasennie.

Teraz prezes udziela głosu właściwemu referentowi do wygłoszenia aktualnej pogadanki. Po odczycie należy starać się pobudzić ożywioną dyskusję, ale należy trzymać się właściwego tematu. Zboczenie bowiem z tematu przez poruszanie różnych kwestyj spowoduje chaos w umysłach rolników i prowadzonej dyskusji. Na jednym zebraniu nie można przecież mówić o całej hodowli i rolnictwie.

Następnie w myśl podanego planu prezes porusza sprawę zakupu nawozów sztucznych i wapna już do użytku wiosennego. Im prędzej, tem pewniej.

Wreszcie prezes zachęca rolników do czytelnictwa, wieczory bowiem są długie, a i czasu wiele. Każdy członek winien abonować gazetę rolniczą „Kłosa”, którą już czas zamawiać na rok następny.

W końcu powołując się na dzisiejszą pogadankę, prezes namawia członków do urządzenia wspólnej wycieczki do obór członków do Kółka Hodowlanego, jakie w każdym powiecie istnieje.

We wolnych wnioskach udziela się członkom głosu do wypowiedzenia się i poruszenia innych spraw.

Po wyczerpaniu w ten sposób porządku, prezes dziękuje referentowi za udział w zebraniu i zamyka posiedzenie.

Należy dodać, że nad poszczególnymi sprawami — punktami, toczą się obrady z wyjaśnieniami ze strony Zarządu. Wiele z tych spraw po dyskusji winno być przegłosowanych i zakończonych pewnymi wnioskami. Zgłoszone wnioski przez członków, powinny być przez Zarząd w przyszłości na swoim posiedzeniu rozpatrzone i dopiero na następnym zebraniu Kółka ze sprawozdaniem przedstawione.

Tutaj należy przypomnieć, że w organizacjach obowiązuje zasada „wolność w dyskusji, solidarność w czynie” czyli jeżeli uchwała w jakiejś sprawie zapadła większością głosów, to członek winien się do niej zastosować, choćby miał inne osobiste przeświadczenie.

Jak wygląda protokół napisany jasno a zwięźle.

W związku z prowadzeniem zebrania Kółka Rolniczego pozostaje prowadzenie księgi protokołów do wpisywania protokołów zebrani ogólnych i posiedzeń Zarządów. Protokół powinien być pisany zwięźle, krótko i posiadać pewien styl. Dla przykładu podaje wzór protokołu z zebrania, o którym poprzednio mówiłem:

Protokół 12 Zebrania Kółka Rolniczego z dnia 4 grudnia 1927 roku.

Prezes Kółka p. J. B. otwiera zebranie o godz. 15-tej i stwierdza, że obecnych jest 64 członków Kółka i podaje następujący porządek obrad:

1. Odczytanie ostatniego protokołu.
2. Sprawozdanie z czynności Zarządu.
3. Odczytanie okólników P. I. R. i P. T. R. i różnych ofert.
4. Pogadanka „Żywienie bydła w zimie”.
5. Zamówienie nawozów sztucznych i wapna.
6. Urządzenie wycieczki do obór Kółka Hodowlanego.
7. Wolne wnioski.

Ad 1. Odczytany protokół z ostatniego zebrania przyjęto bez zarzutu (albo po odczytaniu żąda p. K. sprostowania uchwały w sprawie — co polecono uczynić).

Ad 2. Prezes omawia czynność Zarządu, w ostatnim miesiącu Zarząd odbył 1 zebranie. Rozpatrywano sprawę zakupu stadnika zarodowego. Założenia Ochotniczej Straży Ogniowej. W dyskusjach tych zabierali głos wszyscy członkowie Zarządu.

Ad 3. Sekretarz odczytał okólniki Zarządu P.T.R. w sprawie nowych legitymacji, oraz w sprawie prowadzenia przepisowych ksiąg i zapisków w Kółku Rolniczym, oraz okólniki P. I. R. w sprawie rocznych konkursów mleczności.

Ad 4. Odczyt na temat „Żywienie krów mlecznych” wygłosił bardzo zajmująco p. K. kierownik Szkoły Rolniczej w Brodnicy. Udzielił wiele cennych i tak pouczających wskazówek. W ożywionej dyskusji zabierało głos 17 członków.

Ad 5. Na wniosek p. W. polecono Zarządowi zebrać zgłoszenia na nawozy sztuczne i wapno i sprowadzić wagonowo całą ilość tych artykułów z Pomorskiego Syndykatu Rolniczego. Polecono Zarządowi pobierać na rzecz Kółka od każdego centnara nawozów sztucznych po 10 gr.

Ad 6. Na wniosek Zarządu postanowiono dnia 10 stycznia 1928 r. urządzać wycieczkę zbiorową celem zwiedzenia 4 obór wzorowych bydła mlecznego i stacji stadnika i postanowiono w tym celu uprosić do objęcia kierownictwa wycieczki Inspektora hodowlanego w B.

Ad 7. We wolnych wnioskach p. Z. postawił wniosek zakupu na wspólny użytek wagi bydłowej, którą to sprawę przekazano Zarządowi do rozpatrzenia i przedłożenia wniosków na następnym zebraniu.

Gdy nikt więcej głosu nie zabierał, podziękował prezes referentowi za przybycie i zamknął zebranie o godz. 18 tej.

Sekretarz:

Prezes:

Jak rozłożyć ważne pogadanki i aktualne sprawy na różne miesiące.

Chcąc ułatwić zestawienie programów zebrań na poszczególne miesiące, podaję aktualne tematy do pogadek, jakoteż sprawy godne poruszenia i przewidujące potrzeby rolników na przyszłość.

Styczeń. Tematy do pogadek:

1. Wychów cieląt.
2. O wiosennych pracach w sadzie.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Wycieczka do zwiedzenia obór Kółka hodowl.
- B) Zamówienie drzewek P. I. R.
- C) Zakup wspólnych narzędzi (siewnik do nawozów sztucznych).
- D) Zakup nasion szlachetnych do zasiewów.

Luty. Tematy do pogadek:

1. Wiosenna uprawa roli.
2. Wiosenna pielęgnacja łąk i pastwisk.

3. Nawozy sztuczne i wapnowanie roli.
4. Zasadnicze wiadomości o hodowli kur.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Urządzenie kursów roln. 1—2 dniowych.
- B) Zakup jaj wylęgowych.

Marzec. Tematy do pogadank:

1. Uwagi o uprawie roślin na wiosnę.
2. Nawozy zielone — kompost.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Zamówienie surowicy do szczepienia świń z P.I.R.

Kwiecień. Tematy do pogadank:

1. Szczepianie ochronne surowicą.
2. O warzywach i kwiatkach w ogródku domowym.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Ubezpieczenie od gradu i od ognia.

Maj. Tematy do pogadank:

1. Pielęgnowanie zasiewów.
2. Tępienie chwastów.
3. Przerabianie kompostu i jego znaczenie.
4. Święto Narodowe 3. maja i rozwój Polski.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Zakup wspólnych maszyn (młócerni parowej).
- B) Urządzenie wycieczki do wzorowego gosp.
- C) Urząd. wycieczki w inne okolice Polski.

Czerwiec. Tematy do pogadank:

1. Odnowianie łąk.
2. Jak ratować wzdęte bydło.
3. Letnie żywienie krów.
4. Spółdzielczość, to potęga.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Zamówienie nawozów sztucznych do siewów jesiennych.
- B) Objazd gospodarstw członków Kółka.

Lipiec. Tematy do pogadank:

1. Uprawa pod oziminy.
2. Zmianowanie i jego ulepszenie.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Omówienie ewent. meljoracji gruntów.
- B) Zamówić nasiona szlachetne do siewów jesiennych.
- C) Zakup wspólnych maszyn (tryjer, skaryfikator do łąk).

Sierpień. Tematy do pogadank:

1. Stosowanie nawozów sztucznych. Poletka doświadczalne.
2. Nowe metody uprawy i zasiewów roślin.
3. Uwagi o pszczelnictwie.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Zasiągnięcie porady ogrodnika fachowego Pomorskiej Izby Rolniczej.

Wrzesień. Tematy do pogadank:

1. Zaprawianie ziarna.
2. Kiszonka i pasze do żywienia zimowego.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Zakup wspólny pasz do żywienia z Pom. Syndykatu Rolniczego (makuch, otręby, sól bydła, wapno pastewne).

Pazdziernik. Tematy do pogadank:

1. O zimowej orce i jesiennych staraniach posiewnych.
2. Jesienna pielęgnacja łąk i pastwisk.
3. O jesiennych pracach w sadzie.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Zakup lub skompletowanie biblioteczki.
- B) Wybranie stałego lokalu do zebrań i codziennych schadzek.

Listopad. Tematy do pogadank:

1. Żywienie krów w zimie.
2. Żywienie i pielęgnowanie świń.
3. Rocznicą walk o niepodległość i powstanie Polski.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Zamówić Kalendarze Rolnicze z Pom. Drukarńi Rolniczej.

Grudzień. Tematy do pogadank:

1. O rachunkach gospodarskich.
2. Obornik i obchodzenie się z nim.
3. Racjonalna hodowla bydła.
4. Najważniejsze choroby wymienia i przeciwdziałanie im.

Sprawy godne poruszenia:

- A) Zamówić nawozy sztuczne i wapno do siewów wiosennych.
- B) Zamówić „Kłosa“ na rok następny z P. I. R.
- C) Zakupno stadnika i knura przez P. I. R.

Przy układaniu programu wybierać jedną pogadankę i do wygłoszenia jej poprosić referenta, albo ze Szkoły Rolniczej, albo z Pom. Tow. Roln., albo z Pomorskiej Izby Rolniczej. Jednakże należy starać się, by pogadanki te wypowiadali sami członkowie, posługując się książkami z biblioteki. W ten sposób korzysta się podwójnie: korzystają wszyscy słuchając odczytu, a specjalnie korzysta i uczy się ten rolnik, który przygotowuje odczyt. Na każdym zebraniu winna odbywać się jakaś pogadanka.

Ogólne uwagi przed wyborami Zarządów Kółek Rolniczych.

Gdy w ten sposób będą przygotowane zebrania Kółek Rolniczych i tak prowadzone, to z pewnością znacznie Kółko się wzmoże, a działalność się ożywi.

Jednakże pomiędzy członkami Zarządu powinna panować zgoda i wzajemna chęć do pracy. Dlatego przed zbliżającymi się wyborami do Zarządów Kółek dobrze się należy zastanowić, kogo wybrać. Niechaj nie braknie w Zarządzie starszych i doświadczonych rolników, obok młodych i energicznych. Zatem wybierzcie światłych i dobrych gospodarzy, uznających postęp i obdarzonych pewną energią twórczą. Zwróćcie uwagę na wychowanków Szkół Rolniczych, których nie brakuje w rejonie każdego Kółka i wyciągnijcie ich do pracy, a może nie zawiedziecie się.

Mądrzy Rolnicy! zatem rozważcie wszystkie uwagi tutaj podane, domagajcie się odczytania ich na najbliższym zebraniu i żądajcie rzeczowej pracy od waszego Zarządu. Wieczory są teraz długie, czasu wiele na rozważania o naszym Kółku Rolniczym, o prowadzeniu gospodarstwa i zdobywaniu wiadomości książkowych. Wiele z tych spraw załatwić można wspólnym wysiłkiem i mocną wolą. Dlatego trzeba się zbierać i radzić. Spieszcie więc na zebrania Kółek Rolniczych — tam radźcie o swoich sprawach i wprowadzajcie w czyn wasze zamiary.

Światli Rolnicy! Kończąc te moje wywody, mam nadzieję niezłomną, że głos ten nie przebrzmi bez echa, że dokonacie pomyślnych wyborów do Zarządów i że tchniecie nowy prąd życia do Waszej Organizacji. Lecz przedtem rozpuśćcie leniwy Zarząd. A może będzie lepiej...

Już nadszedł Pomorski Kalendarz Rolniczy na rok 1928,

zawierający 504 stron druku i jest po cenie 2.50 zł do nabycia w Sekretarjacie powiatowym w Nowemście Rynek 3.

Taryfa płac w rolnictwie

za miesiąc listopad 1927 r.

W myśl umowy zbiorowej w rolnictwie na rok 1927/28 Związki pracodawców w rolnictwie, na podstawie ceny żyta za ctr. pojedynczy 19,37 zł ustaliły poniższe płace za miesiąc listopad rb.

Ręczniacy	11 zł 30 gr.
Stróże, skotarze, oprętacze, wartownicy	12 „ 90 „
Fornale, pracujący stale kołmi	14 „ 52 „
Włodarze	16 „ 14 „
Owczarze	17 „ 76 „
Rzemieślnicy bez narzędzi	25 „ 83 „
Rzemieślnicy z narzędziami	29 „ 05 „

Zaciężnicy.

Kateg. Ia dziewczęta i chłopcy od 14—15 lat według obopólnej umowy.

Kateg. Ib dziewczęta i chłopcy od 15—16 lat 48 gr.

Kateg. II a dziewczęta i chłopcy od 16—18 lat 0,80 zł.

Kateg. II b dziewczęta ponad 18 lat 0,88 zł.

Kateg. III chłopcy od 18—21 lat 1,12 zł.

Kateg. IV chłopcy ponad 21 lat zdolni do wszelkiej pracy i do kosy 1,76 zł.

Chałupnicy.

Chałupnicy 1 zł 52 gr.

Dziewczęta i chłopcy wolnego robotnika otrzymują zapłatę w gotówce zaciężników odnośnej kategorii (8 gr więcej).

Dla służby włościańskiej, (gburskiej).

Parobcy i dziewczęta od 14—16 lat — 2 ctr. żyta miesięcznie 38,74 zł.

Parobcy i dziewczęta od 16—18 lat — 2 $\frac{1}{4}$ ctr. żyta miesięcznie 43,58 zł.

Dziewczęta ponad lat 18 i chłopcy do lat 20 — 2 ctr. 65 ft. żyta miesięcznie 51 zł 32 gr.

Robotnicy ponad lat 20 — 2 ctr. 90 ft. żyta miesięcznie 56 zł 17 gr.

Dojarze.

Wynagrodzenie dojarza wynosi według § 3 kontraktu dla szwajcarów:

1 Od sztuki krowy dojrzej, wołu roboczego, stadnika rozplodowego 1,28 zł.

2. Od sztuki jałowizny powyżej 10 tygodni, do dojścia do krowy dojrzej lub wołu roboczego 80 gr.

3. Za wychowanie zdrowego cielaka do 10 tygodni 80 gr.

Płace kobiet.

Jako wynagrodzenie pobierać będzie żona pracownika za przepracowaną godzinę 32 gr.

Robotnicy sezonowi.

Kateg. I. robotnicy (mężczyźni) ponad 21 lat, zdolni do wszelkiej pracy męskiej i do kosy, 2 zł 88 gr.

Kateg. II. chłopcy od 18—21 lat, wykonywujący wszelką pracę męską oraz dziewcz. ponad lat 18 — 2 zł 24 gr.

Kateg. III. dziewcz. i chłop. od 16—18 lat 1 zł 76 gr.

Przypomnienia dla gospodarzy na grudzień.

W polu. Roboty ustają. Maruderzy mają jeszcze coś niecoś do orania i gdy pogoda sprzyja — każdą godzinę wyzyskać. Potem trzeba przegłądać, czy woda gdzie nie stoi — zwłaszcza na oziminach i natychmiast zaradzić.

Przy inwentarzu. Pielęgnowanie świeżo przybywających cieląt — więc nie tylko uwagę zwrócić na nowonarodzone, ale i na matki przed ociepleniem. Częste straty

w tym kierunku zdarzają się wskutek niedopatżenia żywienia, pojenia i obchodzenia się z krowami. Mleczna ce trzymać czyste, nie zaniedbywać szczotki wiechcia, lecz nie myć wodą. Wymiona i sutki wycierać wilgotną ścierką, a potem suchą do czysta.

W sadzie. Wycinać soche gałęzie i karczować pnie starych nieużytecznych drzew. Kopać dolki, dopóki można, pod wiosenne sadzenie. Warzywa i owoce przegłądać, a psując się zaraz zużyć lub wyrzucić na kompost. W czasie lekkich mrozów, ciąć zrazy do wiosennego szczytowania z drzew znanych ze swej dobroci. Sad i szkółki chronić od gryzoniów.

Ogólne. Zakładać trutki tyfusu mysiego przy sterzach i zabudowaniach. Zwozić za lepszej drogi materiały budowlane, porządkowe, opałowe. Rąbać i wozić lód — nie czekając ustalenia się mrozów, bo później może go już nie być wcale. Przy pierwszych śniegach zwrócić uwagę na sieci i wnyki zakładane przez szkodników. Zwierzyne należy ochraniać dla wspólnej korzyści całej wsi, a nie tępić na pojedynek. Czas długich wieczorów sprzyja zebraniom sąsiedzkim, by uradzać o różnych bojątkach. A jest o czym myśleć, bo toniemy w powodzi niedomagań życia gospodarczego. Gnuśności trzeba przeciwstawić energię! Wspólnymi siłami da się wiele zrobić, a nikt za nas, naszych spraw nie podejmie! Tylko agitatorzy obiecują złote góry, ale tworzyć lepsze życie sami musimy. Od najbliższych spraw trzeba zaczynać. Reparacja dróg, zadrzewienie lotnych piasków, osuszeniem oczarów, drenowanie — to wszystko w mniejszym lub większym stopniu dolega. Na zebraniach kółek rolniczych trzeba nie tylko o tem mówić ale postanawiać natychmiastowe działania. Uczęszczać na kursa rolnicze, skupować książki pożyteczne. Kto chce mieć stałego doradcę w sprawach gospodarczych, niech zapisze „Rolnik“ i zbiera roczniki, a znajdzie tam we wszystkich sprawach ważne porady i wyjaśnienia. Dziś bez nauki, bez wiedzy rolniczej, gospodarz nie da sobie rady... „Trzeba się uczyć — przemiął wiek złoty“.

Przypomnienia dla gospodyń na grudzień.

Wybiegi czyścić, odgarniać śnieg, wypuszczać kury codziennie, o ile temperatura nie opadła niżej 10 stopni C. Kurnik przewietrzać. Dawać zieleninę, żwir, tłuczona cegła, skorupki z jaj itd. W czasie mrozów rzucać w podściółkę trochę siemienia konopnego. To samo odnosi się do perlic.

Gęsiom i kaczkom dawać dużo ściółki i uważać, aby miały pod dostatkiem wody. Zbyt nie karmić, aby się nie zapasały.

Indyki nie boją się zimna i czują się najlepiej przy stałym dopływie świeżego powietrza; lubią nawet w dni chłodne przesiadywać na drzewach.

W gołębnikach przeprowadzić ostatnią selekcję; należy trzymać oddzielnie samce od samic. — Przy swobodnym wylocie gołębie puszczać partjami: zrana samice, po południu samce i odwrotnie.

Króliki pozostawione do chowu karmić umiarkowanie. Nie zostawiać zbyt dużo samców.

Kozy kotne nie przekarmiać; dawać potrochu paszy treściwej, oraz czystą wodę; stopniowo nawet dobre dójki zapuszczać.

Z zebrań Kółek Rolniczych.

Byszałd. Zebranie Kółka Rolniczego odbyło się dnia 20. 11. rb. o godz. 3-ciej po południu w tut. szkole powszechnej, przy udziale 30 członków i kilka synów gospodarskich. Po sprawozdaniu z zebrania ostatniego, zagaił zebranie prezes p. Ankiewicz pochwaleniem Pana Boga. Po wspólnej pogadance o sprawach bieżących i nakoniec odśpiewaniem jednej zwrotki „Kto się w opiekę“ zebranie zamknięto.

Następne zebranie odbędzie się 20 grudnia o godz. 3-ciej po południu. Sekr.

Zebrania Kółek Rolniczych

odbędzie się w niedzielę, dnia 11 grudnia rb.

Lipinki po nabożeństwie.

Prątnica po nabożeństwie.

Rumian o godz. 4-tej.

Tynarowa o godz. 3-ciej.

Złotowo o godz. 4-tej.

Kurzętnik w czwartek, dnia 8 po nabożeństwie.